

1. Bir akarsuyun taşıdığı yük miktarında yıl boyunca meydana gelen değişimler çok az ise, bu akarsu için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi kesinlikle doğru olur?

A) Enerji potansiyeli fazladır.
B) Döküldüğü yerde delta oluşturur.
C) Rejimi düzenlidir.
D) Menderesler yaparak akarlar.
E) Sık sık yatak değiştirerek akarlar.

2. Bir akarsuyun taşıdığı yük miktarında mevsimler arasında büyük farklılıklar gözleniyorsa, bu özellik akarsuyun aşağıdaki özelliklerinden hangisine bağlanabilir?

A) Havzasının büyük olmasına
B) Enerji potansiyelinin fazla olmasına
C) Rejiminin düzensizliğine
D) Çok uzun olmasına
E) Kaynağıyla ağız kıvrımı arasında yüksekli farkının fazlalığına

3. Beslenme havzasının yağış maksimumu kış mevsiminde olan bir akarsuyun, debisindeki yükselme ilkbahar mevsimindedir.

Bu olay;

- I. Doğal bitki örtüsü zengin olduğu için yağışlar hemen akarsuya yansımamıştır.
II. Akarsu karstik bölgededir.
III. Kış yağışları genelde kar halindedir.
IV. Debi üzerinde sıcaklık rejiminin etkisi olmuştur.

gibi yargılardan öncelikle hangileriyle açıklanabilir?

A) I ve II
B) II ve III
C) I ve IV
D) I ve III
E) III ve IV

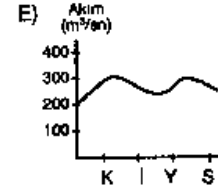
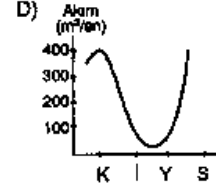
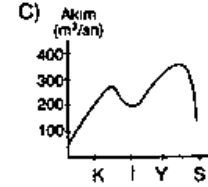
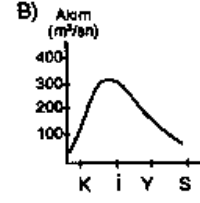
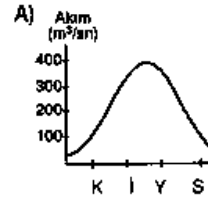
4. Bir bölgenin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle, o bölgenin akarsu rejimi arasında paralellik vardır?

A) Yer şekilleri
B) Yağış miktarı
C) Yağış rejimi
D) Havzanın büyüklüğü
E) Zeminin özelliği

5. Aşağıdakilerden hangisi karma rejimli akarsuların özelliklerinden birisi olamaz?

A) Birden fazla kabarma ve çekilme devreleri vardır.
B) Sularını farklı iklim bölgelerinden toplarlar.
C) Akarsu yatağında devamlı su bulunur.
D) Geçtikleri iklim bölgelerinin yağış rejimini yansıtırılar.
E) Sulama için bütün yıl kullanılabilirler.

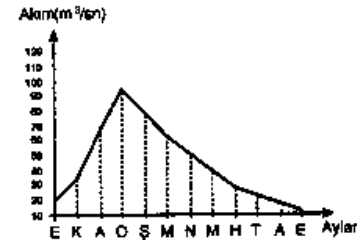
6. Aşağıda, yıllık akım grafiği verilen nehirlerden hangisi, akım düzeni bakımından taşınacılığa en elverişlidir?

7. Aşağıdakilerden hangisi akarsuların rejimi ile daha çok ilgilidir?

A) Enerji potansiyellerinin yüksekliği
B) Sulama amacıyla yılın ancak belli bir kesiminde yararlanılabilmesi
C) Saniyede taşınan su miktarları
D) Biriktirme şekilleri
E) Aşındırma güçleri

8. Aşağıda, Akdeniz Bölgesi'nde yer alan Dalaman Çayı'nın yıllık akım grafiği gösterilmiştir.

Bu grafiğe göre, aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi yanlıştır?

A) Akarsuyun rejimi düzensizdir.
B) Üzerinde taşımacılık yapılamaz.
C) Yağmurtu Akdeniz rejimi akarsuyudur.
D) En yüksek akım Ocak ayında görülmektedir.
E) Kış mevsimindeki akım yükselmelerinin temel nedeni kar erimeleridir.

9. Yıllık akım düzenleri aynı olsa bile İngiltere'de bulunan akarsuların, Türkiye'de bulunanlara göre ulaşımına daha elverişli oldukları görülür.

Buna göre, bu iki ülkenin hangi bakımdan farklı olmaları, bu durumun temel nedeni olarak gösterilebilir?

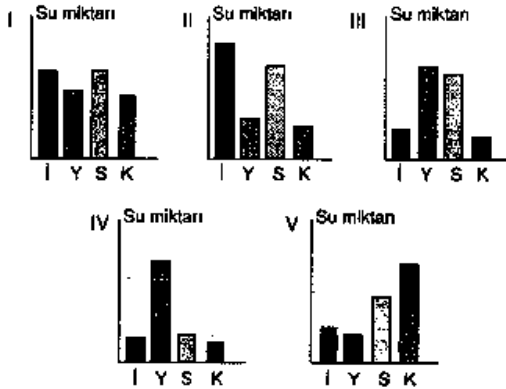
- A) Matematik konumları
B) Sıcaklıkları
C) Yükseltileri
D) Toprak türleri
E) Akarsu havzalarının genişliği

10. Missisipi'nin kollarından olan Red nehrinin büyük ve birbiri takip eden birçok menderesler çizdiği görülür.

Buna göre, bu akarsu için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi kesinlikle doğru olur?

- A) Debisi artmıştır.
B) Enerji potansiyeli artmıştır.
C) Eğimi azalmıştır.
D) Rejimi düzenlidir.
E) Aşındırma gücü artmıştır.

11. Aşağıdaki grafiklerde, bazı akarsuların yıl içindeki taşıdıkları su miktarlarının mevsimlere dağılışı gösterilmiştir.

Buna göre, bu akarsulardan hangisinin rejiminin deha düzenli olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Türkiye'de suları kışın azalan, ilkbaharda kabaran akarsuların akım düzeni hangi grupta yer alır?

- A) Akdeniz rejimli akarsular
B) Yağmur ve gür kaynaklarla beslenen akarsular
C) Karadeniz rejimli akarsular
D) Kar ve buz suları ile beslenen akarsular
E) Bir kaynaktan akan akarsular

13. I. Ekvatorial
II. Çöl
III. Subtropikal
IV. Muson

Yukarıda, iklim bölgeleri verilmiş olan yerlerden hangi ikisinin akarsu rejimleri birbirlerine benzer?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) III ve IV E) IV ve II

14. Toprakların rüzgâr ve sularla taşınıp sürüklenmesine erozyon denir. Erozyon sonucunda bazı olumsuz etkiler görülür.

Aşağıdakilerden hangisi erozyon sonucu meydana gelen olumsuz etkilerden sayılamaz?

- A) Tarım arazilerinin ve otlakların verimi düşer.
B) Toprakların su tutması azalır, yer üstü ve yer altı suyu verimi düşer.
C) Toprakların taşındığı yerlerde bitki örtüsü zayıflar, bazı bitkiler ortadan kaybolur.
D) Barajlarda aşırı derecede dolma meydana gelerek su depolama kapasitesi düşer.
E) Taşınan topraklar delta ovalarının oluşumuna neden olur.

15. Türkiye'deki akarsuların başta Doğu Anadolu Bölgesi olmak üzere enerji potansiyellerinin fazla olması ülkenin hangi özelliğinin kanıtıdır?

- A) Ortalama yükselişinin fazla ve arazinin eğimli olduğunun
B) Akarsu havzalarının geniş olduğunun
C) Bitki örtüsünün orman olmadığının
D) Akarsuların yatak değiştirebileceğinin
E) Akarsuların, kar yağışından dolayı rejimlerinin düzensizliğinin

YANITLAR

1-C 2-C 3-E 4-C 5-D 6-E 7-B 8-E 9-C 10-C 11-A 12-D 13-D 14-E 15-A